

Learn.Empowerment

Samoštúdium pre nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou

Sprievodca

Učebné materiály, metódy a implementácia modelov pre samoštúdium

Zhrnutie

Samoštúdium (samostatne riadené vzdelávanie) podporuje rozvoj schopností sebariadenia, ktoré sú sociálne i personálne dôležité. Zvyšuje sebavedomie a tým vedie k schopnosti vystupovať v sociálnom a pracovnom prostredí sebaisto a emancipovane.

Špeciálne cieľové skupiny, ktoré nemajú skúsenosť s učením a nie sú s ním spojené – a to sú cieľové skupiny, na ktoré sa projekt zameriava - spájajú "učenie" so zlyhaním, vyradením, nakoľko nemohli získať skúsenosť s učením ako niečím pre nich užitočným a hodnotným. Toto je bod, kde samoštúdium môže začať, pri individuálnej osobe a jeho/jej záujmoch a nápadoch: aktivizuje uvedené schopnosti, pomáha rozvíjať perspektívy a podporuje rozvoj profesionálnych metodologických, sociálnych a osobných schopností ako nástrojov sebakontroly.

Samoštúdium kladie zodpovednosť za vlastný učebný proces na samotných študentov. Študenti sú zapojení do vytvárania návrhu ich učebného procesu a zažijú tak vo vzdelávaní veľmi individuálny prístup k jednotlivcom. Ak sú študenti v sebakontrolnej podpore a sprevádzaní učiteľmi, tútorami a/alebo ďalšími študentmi v skupine, učenie sa pre nich môže stať hodnotnou skúsenosťou.

Pre účely diseminácie publikovalo partnerské spoločenstvo projektu "Learn.Empowerment; Samoštúdium pre nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou" nasledovné produkty.

- **Balík nástrojov** opisuje samoštúdium ako didaktickú koncepciu, tak ako bola spoločne vypracovaná partnermi projektu. Balík nástrojov odráža situáciu a chápanie partnerov, ich myšlienky a nápady, ako sa učiť a ako byť učiteľ, na čom je založená aj samotná koncepcia. Opisuje organizačné aspekty samoštúdia, rolu učiteľa ako tútora, poskytuje spojenia a ilustruje samoštúdium pomocou prípadov z dobrej praxe.

- **Sprievodca** odráža pozadie samoštúdia a skladá sa z teoretického a koncepčného aspektu a tiež aspektov orientovaných na zohľadňovanie rodových stereotypov, manažmentu rozlíšností a cieľových skupín.
- Prvá kapitola opisuje viacero modelov samoštúdia, zameriavajúc sa na aspekty procesu samoštúdia, zastupujúc zmes koncepčných, empirických a experimentálne odvodených pohľadov.
- Prechod na flexibilný a individuálny návrh učebného procesu vyžaduje otvorenosť a flexibilitu od všetkých zúčastnených aktérov, tak ako od študentov, tak od poradcov i samotných inštitúcií. Zároveň s cieľom vytvorenia individuálneho a kolektívneho vyučovacieho procesu vyžaduje podporné elementy a objasnenie nevyhnutných záväzkov a zodpovednosti – 2. kapitola opisuje princípy koncepcie prostredníctvom samostatne riadeného vzdelávania. Tieto princípy sú orientačnými bodmi pre profesionálnu činnosť. Formujú jadro, na základe ktorého môže byť vyvinutá špecifická koncepcia samoštúdia.
- Cieľové skupiny, ktoré majú priamy úžitok z výsledkov projektu "Learn.Empowerment" sú mnohotvárne. Existuje široké rozpätie potenciálnych užívateľov, ako sú školiace a vzdelávacia organizácie, školitelia a učiteľia po celej Európe, ktorí sú splnomocnení, aby odovzdávali vzdelávanie a šírili myšlienku a koncepciu samoštúdia, jeho princípov, nástrojov a metód.

Tretia kapitola sa však zameriava na užívateľov, ktorí často znášajú obmedzenia a bariéry v prístupe k (celoživotnému) vzdelávaniu. Naráža na problematiku cieľových skupín a postojov sociálne znevýhodnených skupín, ako sú napríklad robotníci s obmedzeným vzdelaním, slobodní rodičia, ženy po materskej dovolenke, prisťahovalci, starší ľudia, telesne postihnutí a obyvatelia vidieckych oblastí, ktorých situácia sťažuje ich prístup k vzdelávacím programom pre dospelých.

- Zlyhanie v pracovnom živote vedie v mnohých prípadoch k strate sebavedomia, čo môže viesť až k rezignácii. Štvrtá kapitola "Práca s nezamestnanými a nízko kvalifikovanými" podčiarkuje špecifický potenciál, metódy a techniky v rámci koncepcie samoštúdia, ktoré prispievajú k splnomocňovaniu dospelých učiacich sa. Vlastné riadenie štúdia zvyšuje sebavedomie a spokojnosť so samým sebou, vedie k sebaistému vystupovaniu a rozširuje schopnosti, ktoré prispievajú k väčšej schopnosti zamestnať sa a reintegrovať na trhu práce.

- Prieskumy dokazujú, že rodové roly ešte vždy vo veľkej miere tvarujú odborný rozvoj oboch pohlaví. Za výzvu tútorskeho procesu sa považuje i poskytovanie informácií, rád a aktívna podpora študentov pri zachovaní princípov rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v prístupe k odbornému vzdelávaniu, zamestnaneckým a pracovným podmienkam – piata kapitola poskytuje informácie týkajúce sa rodových stereotypov v Európskej stratégii a na trhu práce.
- Mnoho školiteľov, učiteľov si myslí, že “férovosť” znamená “zaobchádzať s každým rovnako”. Šiesta kapitla sa zameriava na aspekty manažmentu rozdielností. Priznanie a rozpoznanie rozdielov cieľových skupín je hodnotným zlepšením tútorstva a poradenstva a znamená prevenciu diskriminácie a podporu inklúzie.
- Glosár (Kapitola 7) obsahuje 20 termínov týkajúcich sa samostatne riadeného vzdelávania, ktoré partneri projektu vyvinuli a ktoré predstavujú určitý rámec.

Leonardo da Vinci

Táto publikácia bola vyvinutá v rámci projektu “Learn.Empowerment Samoštúdium pre nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou” programu LEONARDO. Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Číslo projektu: A/04/B/F/PP-158.133

Kontraktor a koordinátor projektu: BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH, Dr. Wolfgang Eisenreich, Mariahilfer Straße 8, 1070 Wien

Web: www.best-training.com

Tlač: KTP spol., Znojmo, CZ (2006)